

Oorlog in Oekraïne: veel gestelde vragen

22 maart 2022

De organisaties van het Christelijk Noodhulpcluster zijn dankbaar voor alle steun die we ontvangen om de getroffen en door de oorlog in Oekraïne te helpen.

Hier vind je het antwoord op vragen die veel gesteld worden.

Wat is het Christelijk Noodhulpcluster?

Het Christelijk Noodhulpcluster is opgericht om de coördinatie en samenwerking tussen christelijke organisaties rondom noodhulp te verbeteren, zowel fondsenwervend als uitvoerend. Via het cluster versterken we de hulpverlening doordat we vanwege de diverse netwerken en partnerorganisaties van de afzonderlijke clusterleden ons bereik vergroten. Gezamenlijk zijn we wereldwijd vertegenwoordigd en kunnen we snel in actie komen. In Nederland hebben we honderdduizenden mensen die in geval van een natuurramp of geweld graag samen mét ons in actie komen.

Welke organisatie maken deel uit van het Christelijk Noodhulpcluster?

Het Christelijk Noodhulpcluster wordt gevormd door: [Dorcas](#), [EO Metterdaad](#), [Red een Kind](#), [Tearfund](#), [Woord en Daad](#) en [ZOA](#); voor de actie voor Oekraïne is [Kom over en help](#) hieraan toegevoegd.

Hoe is het Christelijk Noodhulpcluster georganiseerd?

De leden van het Christelijk Noodhulpcluster hebben eigen werkterreinen, werkwijzen en eigen achterban. Waar de één zich in de werkzaamheden primair richt op humanitaire hulp, hebben anderen een bredere focus en richten zich (ook) op ontwikkelingssamenwerking. Zij die meer een focus op ontwikkelingssamenwerking hebben, zijn meer geïnteresseerd om pas in de tweede fase (na de acute noodhulpfase) betrokken te raken. Of ze richten zich in de hulpverlening op het verminderen van de impact van toekomstige (natuur)rampen. Daarnaast is er verschil in uitvoeringscapaciteit. Sommigen hebben eigen uitvoeringscapaciteit, terwijl anderen voornamelijk via (lokale) partners werken. Ten slotte is binnen het Christelijk Noodhulpcluster ook media-expertise beschikbaar, die juist ook bij acute rampen erg belangrijk is.

Welke hulp verleent het Christelijk Noodhulpcluster in Oekraïne en omliggende landen?

De leden van het Christelijk Noodhulpcluster hebben lokale partners die in actie komen in Oekraïne en de omliggende landen, of zijn daar zelf aanwezig en actief. Zij bieden noodhulp en vangen de vluchtelingen op. Elke organisatie doet dat vanuit zijn eigen expertise, maar met onderlinge afstemming. Dat maakt het Christelijk Noodhulpcluster zo belangrijk: we werken zo samen en stemmen op zo'n manier af dat de hulpverlening zo efficiënt mogelijk kan plaatsvinden. Momenteel bieden we humanitaire hulp in Oekraïne door middel van voedsel, onderdak en traumazorg. In Roemenië en Moldavië vangen we vluchtelingen op en bieden we eerste levensbehoeften zoals een slaapplek, een warme douche en eten en drinken.

Hoe werkt het Christelijk Noodhulpcluster in Oekraïne?

In Oekraïne en omliggende landen zijn Dorcas en Kom over en help al vele jaren actief. ZOA komt met noodhulpexpertise in actie in Oekraïne. Tearfund werkt via hun internationale partner in West-Oekraïne. Woord en Daad, EO Metterdaad en Red een Kind ondersteunen door middel van fondsenwerving en expertise. EO Metterdaad heeft video-opnamen gemaakt aan de grens van Oekraïne en Roemenië en Moldavië en ondersteunt de clusterpartners door haar media-expertise in te zetten.

Dorcas investeert in veerkrachtige gemeenschappen, waarin iedereen kan meedoen. Bij een ramp of crisis verlenen we noodhulp en dragen we bij aan wederopbouw. Tegelijkertijd investeren we in structurele oplossingen voor armoede en uitsluiting. Dit doen we door middel van het stimuleren van ondernemerschap, zelfredzaamheid en bescherming van mensen in een kwetsbare situatie. In Oekraïne, Roemenië en Moldavië is Dorcas al tientallen jaren actief. In Oekraïne ligt een aantal reguliere projecten door de huidige situatie stil. In alle drie landen hebben we noodhulpprojecten toegevoegd aan de bestaande programma's – voornamelijk opvang van vluchtelingen met onderdak en eten en drinken. Deze projecten hebben betrekking op enkele tienduizenden vluchtelingen.

EO Metterdaad geeft stem en steun aan mensen wereldwijd door middel van een televisieprogramma en daarbij horende fondsenwerving.

Red een Kind vindt het belangrijk dat er binnen de noodhulp focus is op kinderen. Op dit moment zorgen we bijvoorbeeld in buurland Moldavië ervoor dat ook ouders met baby's de juiste spullen krijgen; denk daarbij aan luiers en melk. Red een kind ondersteunt via het Christelijk Noodhulpcluster het werk in Oekraïne en omliggende landen. Red een Kind werkt in conflictgebieden en heeft twee noodhulpexperts met ervaring in Oekraïne: zij werken nu mee om ervoor te zorgen dat er snel goede hulp geboden kan worden.

Tearfund maakt onderdeel uit van het internationale samenwerkingsverband Integral Alliance, waarbij ook onze lokale partner Integra is aangesloten. Zij verlenen directe hulp (slaapplaatsen, voedsel, drinken, trauma- en medische zorg) in twee opvangcentra in West-Oekraïne: één in Chernivitsi (voor 1.000 vluchtelingen) en één in Tjernopil (voor 2.000 vluchtelingen).

Woord en Daad werkt wereldwijd in 22 landen voor kwetsbare doelgroepen. Via onze programma's Agrarische ontwikkeling, Duurzaam water, Educatie, Noodhulp en weerbaarheid en Werk en opleiding werken we al 45 jaar aan duurzame verandering. Met betrekking tot de situatie in Oekraïne ondersteunen we organisaties uit het Christelijk Noodhulpcluster die jarenlang ervaring hebben in deze regio.

ZOA is een christelijke noodhulporganisatie, actief in 15 landen wereldwijd. ZOA is onder andere actief in Transkarpatië, in het zuidwesten van Oekraïne. ZOA ondersteunt hier het team van Dorcas met expertise. Daarnaast zet de organisatie een cash-programma op voor mensen die ontheemd zijn. Alleenstaande moeders met kinderen krijgen hierin prioriteit, net als ouderen en gezinnen met meer dan drie kinderen. Daarnaast ondersteunt ZOA in dit programma opvangcentra voor vluchtelingen.

Kom over en help geeft mensen in kwetsbare omstandigheden een hoopvolle toekomst, door hun zelfredzaamheid te vergroten. We hebben ruim 45 jaar ervaring met het werken in Oost-Europa. Onze programma's zijn educatie, inkomstgenererende activiteiten en maatschappelijke zorg. Wij werken samen met lokale partnerorganisaties. Kom over en help is in deze crisis actief in Oekraïne en Moldavië. We gebruiken ons uitgebreide partnernetwerk voor noodhulp, zoals voedselhulp, opvang vluchtelingen en traumazorg. We zijn verwonderd dat er in Oekraïne al veel hulp geboden kan worden. Daarnaast vangen onze partners in Moldavië naast hun reguliere werk vluchtelingen op.

Wat wordt er naast de directe noodhulp door Kom over en help en Dorcas structureel gedaan in landen als Oekraïne, Moldavië en Roemenië?

Kom over en help werkt in Oekraïne en Moldavië, bijvoorbeeld met kinderen uit kwetsbare gezinnen. We faciliteren dagopvangcentra waar kinderen een warme maaltijd krijgen, sociale vaardigheden leren en geholpen worden met een huiswerk. Ook horen ze daar Bijbelverhalen. Verder zijn er verschillende pleegzorg- en ouderenprojecten, een dagopvangcentrum voor kinderen met een beperking. We ondersteunen ook kerken en ouders bij de acceptatie van kinderen van een beperking. We stimuleren ondernemerschap om zo zelf in een inkomen te voorzien.

Dorcas investeert in structurele oplossingen voor armoede, speciaal in het leven van mensen die achtergesteld worden. We stimuleren zelfredzaamheid en ondernemerschap. We werken met de 'Poverty Stoplight'-methode: samen met de gezinnen zelf brengen we in kaart op welke gebieden zij in armoede leven. We coachen hen bij het maken van een (bedrijfs)plan om hun situatie te verbeteren. Ook kunnen zij via Dorcas trainingen volgen, zodat zij nieuwe vaardigheden leren en uiteindelijk een hoger inkomen kunnen verdienen. Daarnaast investeren we in veerkrachtige gemeenschappen die zichzelf organiseren en samen werken aan oplossingen.

Waar is nu in deze noodsituatie vooral behoefte aan?

De meeste behoefte voor de hulp die wij verlenen, is: geld. Hiermee kunnen we in Oost-Europa de goederen waar op dat moment behoefte aan is, in de juiste hoeveelheden zo veel mogelijk lokaal inkopen.

Aan wie biedt het Christelijk Noodhulpcluster humanitaire hulp?

Het Christelijk Noodhulpcluster bestaat uit christelijke organisaties. Wij voelen ons door God geroepen om naar mensen in nood om te zien. Wij werken veel met lokale kerken en lokale christelijke partners, die in de haarvaten van de samenleving functioneren. De hulpverlening wordt aan eenieder geboden die dat nodig heeft, ongeacht huidskleur, taal, afkomst, geaardheid, gender of financiële status – en primair op de meest kwetsbare groepen.

Wat is de langetermijnvisie van de hulpverlening?

In Oekraïne is er op dit moment behoefte aan noodhulp en dat wordt geboden door organisaties die al jarenlang actief zijn in de regio, aangevuld met noodhulpexperts uit andere organisaties. Na de eerste nood zal er worden gewerkt aan wederopbouw, totdat de steun niet meer nodig is. De organisaties die gericht zijn op langdurige en/of specifieke steun, aan bijvoorbeeld kinderen met een beperking, blijven actief zolang dat nodig is.

Hoe gebeurt de fondsenwerving van het Christelijk Noodhulpcluster?

Als het Christelijk Noodhulpcluster gezamenlijk in actie komt, werven alle organisaties voor hetzelfde doel. Er is geen gezamenlijk rekeningnummer; het totaal aan binnengekomen donaties is eenvoudig het totaal van de inkomsten die bij de aangesloten leden zijn binnengekomen. Elk van de organisaties is verantwoordelijk voor de eigen inkomsten. We hanteren één campagnebeeld en basistekst. Ook adverteren we gezamenlijk: in kranten en online. De kerken die we kennen, benaderen we gemeenschappelijk. Elk van de clusterleden voert naar zijn eigen achterban zijn eigen campagne, altijd wel met vermelding van het Christelijk Noodhulpcluster. EO Metterdaad brengt de nood in beeld en werft ook via de mediakanalen. Zo zorgen we er samen voor dat het totaal meer is dan de som van de delen.

Hoe worden de fondsen voor de noodhulp Oekraïne besteed?

Het Christelijk Noodhulpcluster vindt het belangrijk om eerlijk en open te zijn over de besteding van giften. Jij vertrouwt ons jouw geld toe en we vinden het belangrijk dat het terecht komt waar het voor bedoeld is. Als je geeft voor noodhulp Oekraïne, wordt je gift daaraan besteed – door de leden van het Christelijk Noodhulpcluster en hun partners. Het

geld dat je doneert is bestemd voor hulp aan ontheemden in Oekraïne of hulp aan vluchtelingen in omliggende landen; het wordt dus niet aan andere projecten besteed.

Fondsen die geworven zijn onder de vlag van het Christelijk Noodhulpcluster worden besteed via de aangesloten leden en hun lokale partners. Voor deze lokale partners geldt dat er altijd een meerjarige actieve financiële relatie bestaat. Waar dit niet mogelijk is, kan gebruik worden gemaakt van de flexibele schil die onder andere bestaat uit andere christelijke hulpverleningsorganisaties in Nederland en leden van andere allianties zoals bijvoorbeeld Integral Alliance.

De samenwerkende partijen committeren zich om tenminste 80% van de verworven gelden beschikbaar te stellen voor projecten van de organisaties die de daadwerkelijke hulpverlening verzorgen. De gelden komen volledig ten goede van de projecten waar ze voor bedoeld zijn.

Er is een nauwe samenwerking tussen de partners en over de besteding van fondsen bestaan zorgvuldige, gezamenlijke afspraken. We kijken met elkaar mee naar de projectvoorstellen en staan open voor elkaars adviezen en (bij)sturing. We willen zo effectief en efficiënt mogelijk hulpverlening en voelen ons verantwoordelijk om het geld van de donateurs op verantwoorde wijze te besteden.

Alle partners die projecten uitvoeren van het Christelijk Noodhulpcluster hebben het CBF-keurmerk. CBF is de toezichhouder op goede doelen. Alleen goede doelen die aan strenge kwaliteitseisen voldoen krijgen het keurmerk. CBF garandeert dat erkende goede doelen daadwerkelijk bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met elke euro, verantwoording afleggen en zich onafhankelijk laten controleren. EO Metterdaad heeft een ANBI status.

Gaan projecten in andere landen nog wel door, of zijn deze stilgelegd?

Andere projecten gaan zeker ook door! Ook in andere delen van de wereld is de nood hoog en hebben mensen blijvend onze steun nodig. Deze projecten worden niet gestopt vanwege de noodhulpactie aan Oekraïne. Wel is het zo dat bepaalde projecten in Oekraïne en omliggende landen zijn stilgelegd en/of zijn aangepast naar een noodhulpproject.

Kan ik spullen opsturen?

De leden van het Christelijk Noodhulpcluster sturen geen spullen op naar Oekraïne. Goederen worden zoveel mogelijk lokaal ingekocht, zodat tijd en kosten worden bespaard. Daarnaast stimuleert dit de lokale economie en dat is hard nodig. Overigens geven we ook geregeld 'cash vouchers', waar mensen zelf inkopen mee kunnen doen. Dit zorgt ervoor dat ze kunnen kopen wat ze het meeste nodig hebben. Deze ondersteuning is niet alleen flexibel, maar draagt ook sterk bij aan waardigheid, eigenaarschap en verantwoordelijkheid.

Wil je spullen ten dienste stellen van mensen in nood, breng deze dan bij de winkels van [Dorcas](#), [Woord en Daad](#) of [Red een Kind](#). De opbrengst van de verkoop van deze spullen wordt door de genoemde organisaties besteed aan hun werk voor mensen in armoede, uitsluiting of crisis.

Waar kan ik terecht als ik vluchtelingen wil opvangen in mijn huis of iets wil doen voor vluchtelingen?

Als je je wilt inzetten als vrijwilliger voor vluchtelingen in Nederland, dan verwijzen we je graag naar bijvoorbeeld het [Leger des Heils](#), [takecarebnb](#) of [Vluchtelingenwerk](#). Stichting Gave heeft een [aantal tips op een rij](#) gezet over waar je op moet letten als jezelf overweegt

Oekraïense vluchtelingen in huis op te nemen. Ook bij deze organisatie kun je je aanmelden als vrijwilliger.

Kan ik met mijn school in actie komen voor kinderen in Oekraïne?

Ja, je kunt als school of kerk geld inzamelen voor noodhulp. Red een Kind heeft op [een actiepagina](#) een aantal tips over hoe je in actie kunt komen met je school. Zo ook Dorcas, met hun actie '[Hart voor Oekraïne](#)'.

Ik wil graag helpen als vrijwilliger in Oekraïne, kan dat via het Christelijk Noodhulpcluster?

Nee, het is niet mogelijk om via het Christelijk Noodhulpcluster vrijwilliger te worden in Oekraïne. De kracht van ons werk zit in de samenwerking met lokale hulpverleners. Zij kennen de mensen, taal en cultuur en weten het beste wat nodig is. Wil je vanuit Nederland toch graag iets doen? Dan is de meest efficiënte manier het overmaken van een donatie of vluchtelingen die hiernaartoe komen bijstaan op de een of andere manier.

Kan het Christelijk Noodhulpcluster iets doen aan de politieke situatie?

Nee, het Christelijk Noodhulpcluster werkt onder de getroffen bevolking van de oorlog, maar kan en wil zich niet bemoeien met de politieke situatie in het land, omdat dat de hulpverlening zou vertragen en partijdigheid in de hand zou werken. De partners van het Christelijk Noodhulpcluster bieden steun aan burgers die getroffen zijn door de oorlog of op de vlucht zijn ongeacht hun politieke, religieuze of andere voorkeur.